

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

BEKOSTIGDE EN NIET-BEKOSTIGDE HOGESCHOLEN

Hoger Onderwijs en

Studiefinanciering

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

M.C.W.M. Derksen

T +31 6 46 84 90 39

m.c.w.m.derksen@minocw.nl

Onze referentie

1106268

Datum - 2 MAART 2017

Betreft Wetsvoorstel Invoering associate degree-opleiding

Geacht College van Bestuur/ geachte directie,

Op 14 februari 2017 is de wet Invoering associate degree-opleiding verzonden aan de Tweede Kamer. Deze wet maakt het mogelijk de associate degree door te ontwikkelen tot een meer aantrekkelijke optie voor mbo-geplaatsten en werkenden voor wie de duur of het niveau van een hbo-bacheloropleiding een drempel vormt. Met deze wetwijziging wil ik een belangrijke impuls geven aan het stapelen en Leven Lang Leren.

Met het wetsvoorstel wordt de associate degree als een zelfstandige opleiding in het bestel opgenomen. Hierdoor kan het associate degree-aanbod verder worden uitgebreid. De associate degree behoudt de functie om studenten op te leiden voor de arbeidsmarkt op niveau 5. Studenten die een associate degree-opleiding succesvol afronden, behouden de mogelijkheid om door te stromen naar een hbo-bacheloropleiding. De beoogde inwerkingtreding van de wet is 1 januari 2018.

Stimulering ontwikkeling Ad-aanbod

Ik constateer dat hogescholen op dit moment al werk maken van een uitbreiding van het associate degree-aanbod. Dit vind ik een zeer positieve ontwikkeling. Daarom heb ik met de NVAO en de CDHO afspraken gemaakt om deze uitbreiding verder te stimuleren. Middels deze brief informeer ik u over drie maatregelen die uit deze afspraken voortkomen. Deze maatregelen faciliteren de ontwikkeling van het associate degree-aanbod.

1) Continueren van lopende toetsing

Tot het moment van de inwerkingtreding van de wetwijziging kan een verzoek voor een nieuw Ad-programma worden ingediend. Vanaf het moment van de inwerkingtreding van de wetwijziging is het mogelijk een aanvraag voor een nieuwe associate degree-opleiding in te dienen. Aanvragen voor een nieuw Ad-programma die op het moment van de inwerkingtreding van de wetwijziging al in behandeling zijn bij de CDHO en/of NVAO, worden door beide organisaties binnen de gestelde termijnen getoetst als een nieuwe associate degree-opleiding. Deze maatregel voorkomt de stagnatie van aanvragen in de periode voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wetwijziging.

2) Aangepaste toetsing in aanloop naar de inwerkingtreding van de wetwijziging
De zelfstandige associate degree-opleiding maakt, in tegenstelling tot het Ad-programma, geen onderdeel uit van een hbo-bacheloropleiding. Zodoende heeft u meer ruimte om het associate degree-aanbod te verbreden in sectoren waarin u geen hbo-bacheloropleiding(en) verzorgt. Gelet op het voornemen de associate degree een zelfstandige opleiding te maken, heb ik de CDHO en NVAO gevraagd om vanaf het moment waarop de wetwijziging in de Tweede Kamer is aangenomen, het mogelijk te maken een Ad-programma te toetsen zonder dat deze onderdeel uitmaakt van een verwante-bacheloropleiding, conform het wetsvoorstel. Daarnaast blijft het tot aan de inwerkingtreding van het wetsvoorstel mogelijk een Ad-programma op basis van de huidige wet- en regelgeving aan te bieden voor toetsing.

Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wetwijziging is het niet mogelijk een Ad-programma aan te bieden zonder verwante bacheloropleiding. Indien een Ad-programma is getoetst zonder verwante bacheloropleiding, zijn zowel mijn besluit op basis van het advies van de CDHO als het besluit van de NVAO daarom voorwaardelijk. Op het moment van de inwerkingtreding van de wet worden deze besluiten omgezet naar definitieve besluiten. Vanaf dat moment kan de associate degree-opleiding als zelfstandige opleiding worden aangeboden, zonder verwante bacheloropleiding.

Organisatorische en financiële risico's die gepaard gaan met het toetsen van een Ad-programma zonder verwante bacheloropleiding, komen ten laste van de onderwijsinstelling.

3) Efficiënte toetsing

Ik heb met de CDHO en het NVAO afgesproken dat zij het per direct mogelijk maken dat u het verzoek tot de macrodoelmatigheidstoets en de toets nieuw Ad-programma gelijktijdig bij hen kunt indienen. Beide toetsen worden vervolgens gelijktijdig uitgevoerd, zodat de totale doorlooptijd wordt verkort. Ik heb de CDHO en NVAO eveneens gevraagd eventuele belemmeringen voor een gelijktijdige aanvraag van de macrodoelmatigheidstoets en toets nieuwe opleiding voor andere dan Ad-programma's en associate degree-opleidingen, weg te nemen.

Ook heb ik signalen ontvangen dat hogescholen voornemens zijn om dezelfde associate degree-opleidingen aan te gaan bieden. Instellingen slaan de handen ineen bij het voorbereiden van nieuwe Ad-programma's, die zullen worden aangeboden als opleidingen. De CDHO en NVAO maken het daarom per direct mogelijk dat instellingen deze Ad-programma's (en in de toekomst associate degree-opleidingen) gebundeld kunnen indienen. Dat een deel van de informatie gezamenlijk kan worden opgesteld en ingediend, voorziet ook deze maatregel in een meer efficiënte toetsing.

Samenwerking met mbo-instellingen

De wetwijziging maakt het mogelijk om de associate degree als volwaardige opleiding aan te bieden en zo de associate degree te laten uitgroeien tot een breed erkende opleidingsvorm met een landelijke dekkend aanbod. Een uitgebreid en sterk Ad-aanbod biedt mogelijkheden voor havisten en mbo-gediplomeerden

die willen doorstuderen, maar voor wie de duur of het niveau van een hbo-bacheloropleiding een drempel vormt.

Onze referentie
1106268

De associate degree-opleiding heeft een belangrijke emanciperende functie en een sterke relatie met de beroepskolom. Omdat de associate degree-opleiding een brug slaat tussen het mbo en het hbo is een goede samenwerking tussen de hogescholen en mbo-instellingen, binnen de wettelijke grenzen, cruciaal.

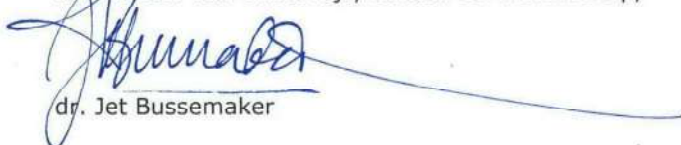
Hogescholen kunnen bij het verzorgen van de associate degree-opleiding de samenwerking met mbo-instellingen zoeken. Hierbij valt de denken aan de uitwisseling van docenten en aan een samenwerking bij de ontwikkeling van het associate degree-aanbod. Middels samenwerking met mbo-instellingen kan de hogeschool waardevolle inzichten opdoen, zeker wanneer de associate degree zich richt op mbo-gediplomeerden. De associate degree-opleiding kan ook in samenwerking met een mbo-instelling worden aangeboden en deels worden verzorgd op de locatie van de mbo-instelling, mits ten minste de helft van het programma, waaronder in ieder geval de afstudeerfase en het afsluitend examen, wordt verzorgd door de hogeronderwijsinstelling.

Ik informeer ook de mbo-instellingen over de wet Invoering associate degree-opleiding en over de kansen die samenwerking tussen een mbo-instelling en een hogeschool kan bieden.

Tot slot

Gelet op de huidige ontwikkelingen die ik zie bij hogescholen, verwacht ik dat de verzelfstandiging van de associate degree en de in deze brief genoemde maatregelen in belangrijke mate zullen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van een breed associate degree-aanbod. Daarmee draagt u bij aan de toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor mbo-gediplomeerden en voor volwassenen in het kader van Leven Lang Leren.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker